

Välkommen till

Nyhetsbrev nr 33

från Kalle Eriksson och Bjäreförlaget

Vilket år var det?

Hur har du det med närminnet? Minns du Bjäres 1900-talshistoria? Här är några ämnen/händelser som var aktuella ett visst år under 1900-talet.

Vilket år?

- Het debatt i kommunen om en ev. ny genomfartsled genom Båstad.
- I Strandparken i Torekov anordnas en stor "Expo Bjäre".
- I Förslöv avtäcks skulpturen Barocksegel.
- Under hösten kan vi läsa i tidningen om att Norrvikens Trädgårdar nu har stängt för gott. "Anläggningen kommer aldrig mer att öppnas".
- Debattens vågor går höga inför den kommande kommunsammanslagningen. Skall Båstad eller Förslöv vara den nya Kommunens centralort?
- Hans Ripa väljs till ordförande i Båstads Turistförening.
- Poststationen i Ramsjö utsättes för inbrott. Värden för 55 000 kr försvinner.
- V. Karups IF kan inviga sin nya klubbstuga.
- Stiftelsen Båstadtennis förvärvar Tennisstadion och Skansen

Skicka ditt svar till kalle@bjarenet.com.

Priset till vinnaren är den ovanskliga äran..

Ev. kommer namnen på de som skickat in det rätta svaret att presenteras i ett kommande Nyhetsbrev. (Meddela om du inte vill ha ditt namn publicerat.)

Liten språklektion.

Även språket och dess förändringar tillhör vår historia. Våra dialekter är på väg att försvinna. Därför kan det vara på sin plats med ett litet språktest. De gamla dialektala uttrycken har jag hämtat ur en bok i ämnet. Här några ord ur listan - från a till d.

Anebonke, arpa, auvaurad, beg, besa, blära, bonera, bongen, brausatt, bå, böda, bör, dauna, dratta, drava, dura, döja, dönemanna, dössta, döved.

Skicka gärna dina förslag till "översättning" i ett mejl till mig.

kalle@bjarenet.com

I ett kommande Nyhetsbrev ger jag de rätta svaren. Då kan du se hur du har klarat detta språktest. Kolla även hemsidan www.bjareforlaget.com

Ordning i byn

Byn som organisationsform och som "verktyg" för att gemensamt lösa människors uppgifter och samlevnadsformer torde vara bland de äldsta som

finns i vårt land. Kanske allra äldsta. Före de olika skiftesreformerna var behovet av regler i byns stora. Tidigt utformades de första byordningarna.

Ändå blev jag överraskad när jag i årsboken Bjärebygden 1961 läste om Förslövs byordning, och att den skulle vara från så tidigt datum som 1178. Jag hade ju långt tidigare läst i hembygdsforskaren Patrik Hallers bok om Bjäre, att Skånes äldsta byordning är från 1632! Dessutom hade jag i Bjärebygden 1954 läst Gunnar Fritzells artikel om Bjäre härads byordning år 1594. Fritzell skriver att detta är den äldsta byordningen i Skåne. Samtidigt nämner han, att den tidigare äldsta kända byordningen är från 1632.

Vad är rätt? Jag har vänt mig till ett antal bjärebor, som jag vet har goda kunskaper om vår historia. Även dessa hajar till inför uppgiften om en byordning av så tidigt datum som 1178. Nu låter jag frågan gå vidare till mina läsare. Skriv gärna några rader om du har uppgifter som styrker den ena eller andra teorin.

Turista hemma

I min bokhylla faller blicken av en händelse på en liten bok som heter Turista hemma. Det är Göteborgs stad som står bakom. I boken redovisar man 200 utflyktsmål i den egna regionen. En utmärkt idé. Något för Båstad och Bjäre?! Eller möjligen för nordvästra Skåne? Här finns ju massor av utflyktsmål.

Dessutom: Ett inslag i miljödebatten: Spar energi. Turista hemma.

Att utnyttja ett jubileum

Ett jubileum är ett utmärkt tillfälle för ett land, en kommun, en förening etc. att få uppmärksamhet och därmed marknadsföring. En ort som har utnyttjat detta till max - och på ett föredömligt sätt - är Knäred i Laholms kommun.

I år är det 400 år sedan svenskar och danskar lyckades sluta fred. En av flera freder genom åren. Freden i Knäred. Under året har evenemangen i Knäred avlöst varandra. Seminarier, föredrag, konserter, riddarspel, utställningar, teater, "fredsklassiker" (4 motionslopp), marknad etc.

Nyttigt för barn med kunskap om sin hembygd

Nyligen råkade jag få i min hand en rapport från ett pedagogiskt forskningsprojekt, som genomfördes redan för ett par årtionden sedan. Rapporten, dvs resultatet av forskningsprojektet, hade kommit fram till slutsatsen, att barn som i skolan får arbeta med sin hembygd och dess historia och sin kulturella bakgrund, lär sig bättre i de olika skolämnena.

Projektet genomfördes vid Högskolan i Luleå.

Slutsatsen, som man drog av resultatet i projektet var, att elever som får lära känna sin egen bygd och dess historia får en självkänsla som är positiv för inläringen i stort, dvs. i de olika skolämnena.

USA toppar fortfarande

I tidigare Nyhetsbrev har jag då och då kommenterat siffror för antalet besök från olika länder som gjorts på min hemsida. Från senaste månaden - juni 2013 - noterar jag att USA fortsätter att ligga i topp - överlägset. Jag gissar att detta är ett uttryck för att många ättlingar till utvandrare från Bjäre finns där borta och som nu vill kolla vad som händer i förfädernas hembygd.

Lite svårare har jag att förklara, att Kina kommer på 2:a plats i statistiken. Är det möjligen ett resultat av att många svenska företag nu har kontakter med Kina eller t.o.m. har etablerat sig där. Canada har seglat upp på 3:e plats i statistiken, knappt före Japan. Idel utomeuropeiska länder sålunda.

Länder som Tyskland, Frankrike, England, Italien m.fl. håller till på mera blygsamma placeringar i tabellen.

Utvandringen: inte bara Nordamerika

På tal om svenskar som utvandrat. Alla hade inte Nordamerika som mål. Ca 25 000 valde Australien, 3 000 valde Nya Zeeland.

Inte mindre än 10 000 gav sig iväg till Brasilien. Det var främst under nödåren 1868-69 och början av 1890-talet samt under storstrejksåret 1909 som svenskar stimulerades till denna del av utvandringen. I Brasilien hade slaveriet avskaffats 1888. Det medförde att det därefter fanns en stor efterfrågan på billig arbetskraft. I Brasilien stimulerade man därför invandringen på olika sätt.

Avslutar som vanligt:

Vill du i fortsättningen inte få mina Nyhetsbrev - skicka ett meddelande om detta.

Kalle Eriksson
Bjäreförlaget
Hallavaravägen 102
269 91 Båstad
Tel. 0431-365332